

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๒.๒/๒๓ ๑ ๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (ASEAN Action Plan for Invasive Alien Species Management)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน พร้อมคำแปล
อย่างไม่เป็นทางการ
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๗/๑๔๘
ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๖
๔. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการความหลากหลายทางชีวภาพด้านการประสาน
ท่าทีเจรจาและความร่วมมือระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖
๕. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลาย
ทางชีวภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๖
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๕/๕๘๖
ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียน
ด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (ASEAN Action Plan for Invasive Alien Species Management)
มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ
ในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในฐานะประธานอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๖ เสนอร่างแผนปฏิบัติการ
อาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานต่อคณะทำงานอาเซียนด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ
และความหลากหลายทางชีวภาพ (ASEAN Working Group on Nature Conservation and Biodiversity :
AWGNCB) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบแนวทางการประสานความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ในการจัดการ
และลดผลกระทบจากชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานในภูมิภาคอาเซียน

๑.๒ สำนักงาน...

๑.๒ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยประสานงานกลางอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity) และคณะทำงานอาเซียนด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดทำมาตรการป้องกัน ควบคุม และกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่น และปรับปรุงมาตรการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และได้มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานและแบ่งปันประสบการณ์การดำเนินงานของประเทศไทย โดยศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (ASEAN Centre for Biodiversity : ACB) ได้แจ้งเวียนร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เพื่อขอรับความเห็นจากประเทศสมาชิกอาเซียน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๓ การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Senior Officials on the Environment: ASOEN) ครั้งที่ ๓๔ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ณ เมืองโบโกร์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มีมติเห็นชอบให้ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน เป็นเอกสารที่จะรับรอง (Adoption) ในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Ministerial Meeting on the Environment: AMME) ครั้งที่ ๑๗ ซึ่งมีกำหนดจัดในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเสนอต่อการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ ๔๓ เพื่อรับทราบ (Notation) ตามข้อเสนอของอินโดนีเซีย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย มีกำหนดให้การรับรอง (Adoption) ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๗ ในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงมีความจำเป็นจะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบแนวทางการประสานความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ในการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ในการลดผลกระทบทางลบจากชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานที่มีต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามกรอบงานคุณหมิง-มอนทรีออลว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพของโลก มีสาระสำคัญครอบคลุม ๘ เป้าหมาย ประกอบด้วย ๑) การสร้างความเข้มแข็งของกฎระเบียบและความร่วมมือในการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ๒) การยกระดับความตระหนักสาธารณะและการศึกษาเกี่ยวกับภัยคุกคามจากชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน และการส่งเสริมพฤติกรรม การป้องกันการแพร่กระจายของชนิดพันธุ์ที่รุกราน ๓) การยกระดับศักยภาพและทรัพยากรการเงิน บุคลากร

และความเชี่ยวชาญ...

และความเชี่ยวชาญเชิงเทคนิค ๔) การประเมินความเสี่ยงและการจัดลำดับความสำคัญของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ๕) การป้องกันควบคุมการนำเข้าและการแพร่กระจายแนวชายแดนและการพัฒนาโปรแกรมความมั่นคงทางชีวภาพระหว่างเกาะและแผ่นดิน ๖) การยกระดับมาตรการป้องกันและการควบคุมให้มีประสิทธิภาพในการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน รวมถึงการฟื้นฟูประชากรชนิดพันธุ์พื้นเมืองและการฟื้นฟูระบบนิเวศ ๗) การติดตาม การประเมินระบบนิเวศ และการรายงานการพบชนิดพันธุ์ต่างถิ่น และ ๘) การพัฒนากลไกทางการเงินเพื่อการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีหนังสือแจ้งว่า ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนฯ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแนวทางประสานความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์อย่างยั่งยืนในการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน โดยระบุถึงประเด็น กิจกรรม และตัวชี้วัด ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะร่วมดำเนินการ โดยมีได้มีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีนี้จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กรณีนี้จึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการดำเนินการต่อไป ดังนั้น เมื่อร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนฯ ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การให้ความเห็นชอบต่อร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนดังกล่าวจึงไม่เข้าลักษณะเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป ตามนัยมาตรา ๑๖๙ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสามารถเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕.๒ คณะอนุกรรมการความหลากหลายทางชีวภาพด้านการประสานท่าทีเจรจาและความร่วมมือระหว่างประเทศในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖ และคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบในหลักการต่อร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน และมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔

๕.๓ กระทรวงการต่างประเทศ มีหนังสือแจ้งว่า ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนฯ หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว ในกรณีที่มีการปรับแก้ไขร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนฯ ขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว นอกจากนี้ ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนในการลดผลกระทบทางลบจากชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานที่มีต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยไม่มีรูปแบบหรือถ้อยคำใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับไม่มีการลงนามในร่างเอกสารดังกล่าว ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นต้องพิจารณาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

อย่างไรก็ดี...

อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงควรพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๖.๑ เห็นชอบต่อร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (ASEAN Action Plan for Invasive Alien Species Management)

๖.๒ มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ให้การรับรอง (Adoption) ร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุณ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ชัชววรรณ)

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@onep.go.th, (cc) nfp.onep@onep.go.th